

Henryk Hollender
Lazarski University

Скорочення засобів знань як результат сучасної наукової політики

Основні тези

- Приріст знань виникає в результаті демографічних процесів та прагнення спільноти людей все пізнавати
- Засоби знань не можуть зменшуватися, хіба що стають об'єктом планового руйнування
- Завданням працівника інформації є сприяння процесам розширення засобів знань

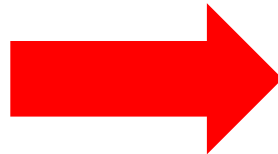

Засоби знань – що це таке?

- **Віртуальне існування**

Сума наукових
тверджень

- Створені засоби існують,
але можуть стати
недоступними

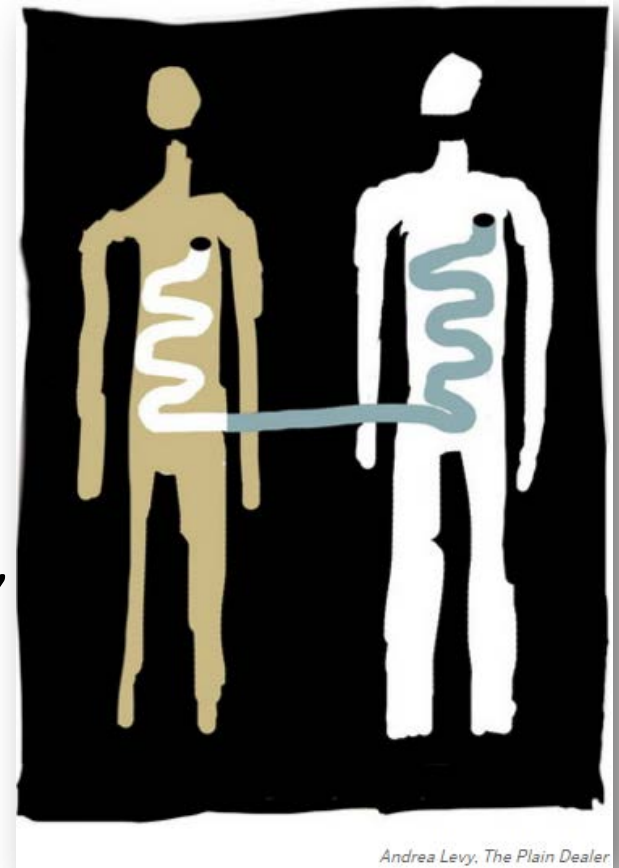
- **Суспільне існування**

Дані, інформація
й знання, які знаходяться
у визнаних джерелах
інформації

- Засоби можуть
деформуватися
в результаті певних
суспільних процесів

Накопичені знання автоматично не стають доступними (ситуації)

- Чи д-р Елс Ван Нуд додумалася б до „щеплення калу”, якби не натрапила на статтю, опубліковану в в 1958 році в журналі „Surgery” ?*
- Етнологія як міждисциплінарна наука (історія, мовознавство, географія, мистецтвознавство, теологія, філософія...) – рецензент ніколи не буває задоволеним, тому що жоден автор не сягнув ще по всі джерела, а якщо б це й зробив, то всі їх не зрозумів би та не спромігся використати

*Eiseman B, Silen W, Bascom GS, Kauvar A J. *Fecal enema as an adjunct in the treatment of pseudomembranous enterocolitis*. „Surgery” 1958, 44(5):854-859.

Саме тому існує наукова інформація.

Так! Так???

- Точні знаряддя наукової інформації можливо застосовувати тільки там, де є однозначна термінологія
- Точні знаряддя наукової інформації виправдовують себе тільки там, де відбулася стопроцентна дигіталізація
- Задуми, що насправді є новаторськими, завжди вимагають роботи з неочевидними, несподіваними джерелами. Наукова інформація не володіє знаряддями для того, щоб їх брати до уваги. Інноваційний автор залишається наодинці
- Наукова політика, що налаштована на дигіталізацію, залишає великі масиви виключень – забуті знання. (Обговорімо альтернативні варіанти)

OCEAN

Infrastruktura i zespoły badawcze

ANALIZA

Nowe możliwości w dziedzinie badań

CENTRUM DANYCH

Szansa na zmierzenie się z problemami
współczesnej nauki

MOŻLIWOŚCI

Oferta dla środowiska naukowego

CEL PROJEKTU

W projekcie OCEAN najważniejsze jest stworzenie znaczącego na świecie i unikalnego w skali polskiej Centrum Danych i ich Analiz.

[Więcej...](#)

ZASIĘG PROJEKTU

Efekty pracy Centrum będą wykorzystywane w skali całego kraju przez polskie środowisko naukowe oraz na potrzeby współpracy międzynarodowej.

[Więcej...](#)

WSPÓŁPRACA

Zapraszamy do współpracy krajowe i zagraniczne ośrodki badawczo-rozwojowe, uczelnie wyższe, międzynarodowe sieci naukowe.

[Więcej...](#)

Наука – це текст, показники є мірилом вартості тексту

- Характеристиками наділяється те, що цитується, а не самі цитати. Тільки рецензент або критик може виступити з оцінкою того, чи автор процитував усе, що треба було
- Від культури цитування до інфраструктури, від інфраструктури до промисловості : сцієнтометрія прижилася, хоча вона й представляє науку специфічним чином та неповно
- Очевидні патології у цитуванні – взаємні послуги
- Відкрита наука та способи, як проявити себе, відбутися : публікації стають новим суспільним медіумом
- *Crowdsourcing* наукової рецензії як спосіб на більш повну оцінку роботи до її публікації ...
- ...проте, щоб застосувати цей метод, треба опублікувати незавершену роботу! Нова проблема для бібліотекаря : ЦЕ Є В ІНТЕРНЕТІ, але ЧИ ЦЕ, ВЛАСНЕ, ВЖЕ З`ЯВИЛОСЯ?

BEYOND BIBLIOMETRICS

Harnessing Multidimensional Indicators of Scholarly Impact

edited by BLAISE CRONIN and CASSIDY R. SUGIMOTO

Cronin, Blaise, and Cassidy R. Sugimoto. *Beyond Bibliometrics: Harnessing Multidimensional Indicators of Scholarly Impact*, Cambridge, Massachusetts : The MIT Press, 2014

ARTICLE IN PRESS [m3Gsc; November 1, 2015; 10:8]

JID: YJCEC

Journal of Comparative Economics 000 (2015) 1–16

Contents lists available at ScienceDirect

Journal of Comparative Economics

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jce

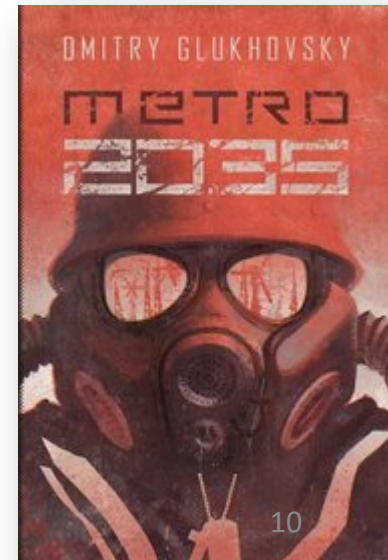

Сучасні практики публікацій (1)

- Науковий текст це стаття в журналі. Одержуй бали за статті – публікуй статті! Наслідки:
 - Роботи індивідуальних авторів охоплюють малий відтинок емпіричного поля
 - Колективні роботи – необхідні, але хто відповідає за оповідь? „Embedded novelist” чи редакція, яка нав’язує схему статті? Дедалі більшою мірою маємо звичайний опис в природничих науках та літературну розповідь у суспільних науках
 - Інфляція журналів. Публікації в „легких” журналах можуть створювати цілком інше знання, ніж публікації в журналах, в які важко потрапити
 - Безліч думок, заходів, методології і шкіл. Зникає шанс того, що автори знатимуть один одного і будуть один одного цитувати. Тому з’являються площини знань, які не використовуються, а також відбувається несвідоме дублювання тематики

Сучасні практики публікацій (2)

- Споживач наукового тексту
 - Службовець, який оцінює продуктивну роботу автора
 - Науковець, який шукає джерел інформації
- Посередниками між вченим (творцем наукових знань) і „general public” (т.зв. `загалом`) є :
 - Популяризатори, які спеціалізуються в проблематиці
 - Автори шкільних підручників, які спеціалізуються в проблематиці
 - Корпорації і агентства, що шукають застосування своїх продуктів (ліки, енергія, зброя, клімат і навколишнє середовище)
 - Освітні органи управління
 - Чи література і кінематограф плекають наукову культуру?
- Наукові знання у школі
 - Початок з 19. століття – розповідь про народ і його виникнення
 - Сучасна практика молодих демократій: партія влади привласнює гуманітарну і суспільну оповідь
 - Чи можливо наповнити ідеологією природничі знання?
Так: наука про середовище, наука про еволюцію, наука про стать

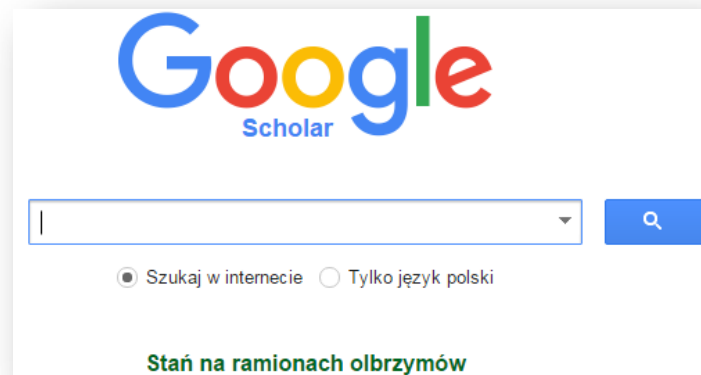
Сучасні дослідницькі практики: розбіжні вектори

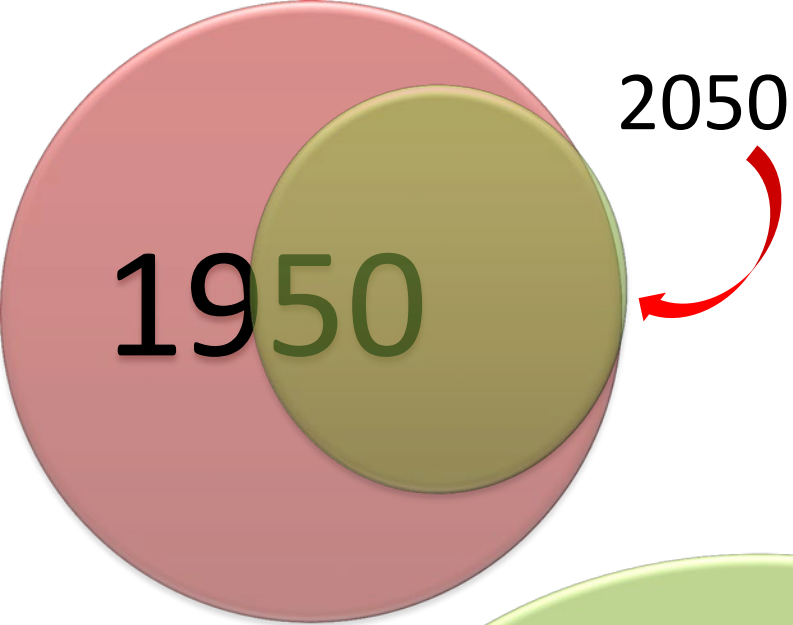

- Книгарні он-лайн: купи книгу, завантаж, прочитай. Статті і сирі дані не так важливі...
- Промисловість наукової інформації посередничає між дослідником і засобами знань і відкидає книжки на манівці
- Коди, бази даних, оглядові статті, сервіси, фонди, цифрові бібліотеки: довше шукаємо, аніж читаємо; тенденція читати сурогати замість повних і оригінальних текстів / даних
- Відкритий доступ: „в мене вже все є!"; відсутній критичний підхід до підбору джерел
- Громадянська наука – неодмінна зміна формули, мети і результату наукового дослідження
- Вартість високотехнологічних досліджень: **ПОВИНЕН** бути результат (напр. антропология, дослідження матерії)
- Наукова політика: влада обирає перспективну тематику або надає підтримку друзям

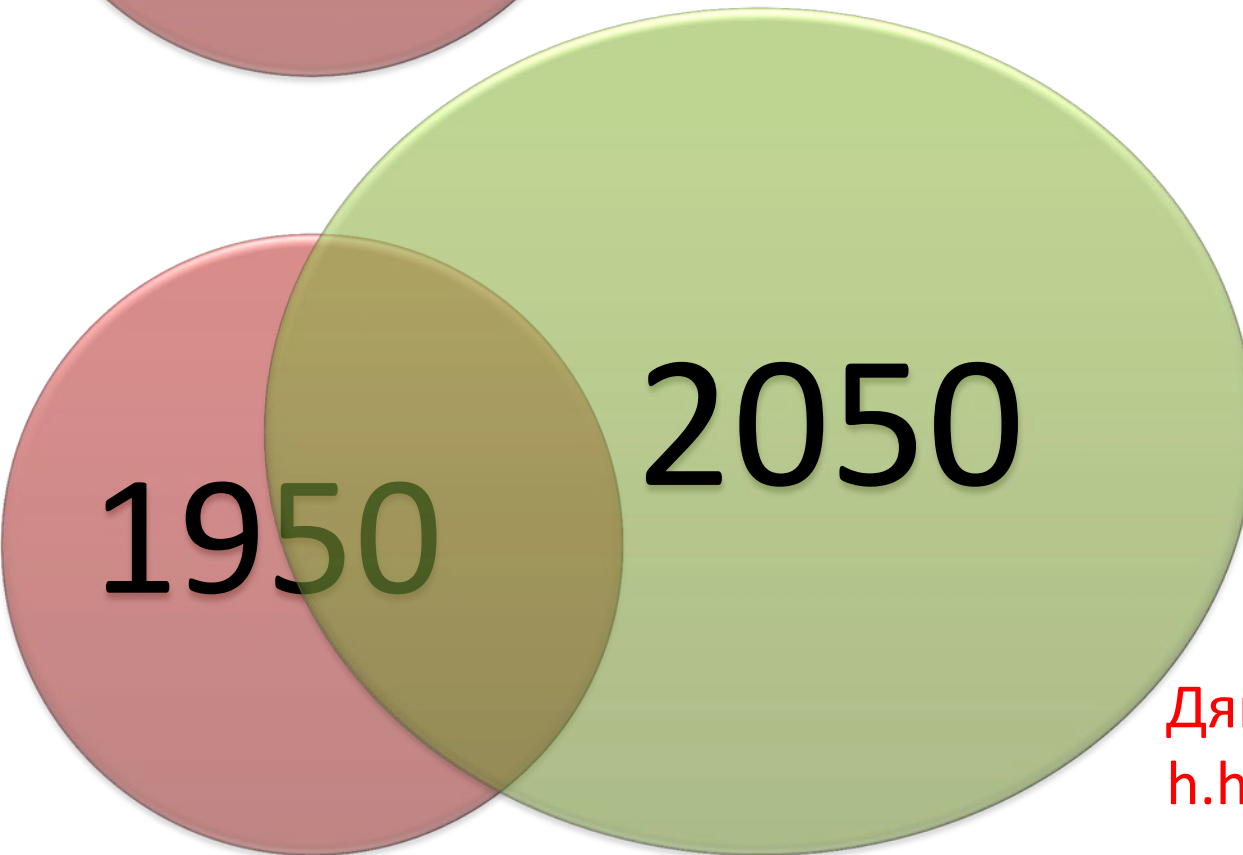
Чи ми приречені на зменшення знань?

- *Disruptive technology* і політика відрізає нас від засобів колишніх знань. Чи ми й надалі стоїмо на плечах велетнів?
- Знання доступне шляхом розбудови апарату наукової інформації та політичного контролю (витрати; ідеологія) – відсутність посередництва гуманістів, що дозволяє спрямовувати знання й розуміння того, що наука говорить про навколишню дійсність
- Популярна культура і нова міфологія як конкурентне для науки явище?

Менше
науки чи
інша наука?

Дякуємо Вам за увагу!
h.hollender@lazarski.edu.pl